

KURIER LITEWSKI

w WILNIE dnia 2. Grudnia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG V. S. d. 20 Listopada. Dalsze czynności wojsk Rosyjskich w Finlandyi. Dnia 28 p. m. GM. Alexieiew prowadzący straż przednią uderzył na nieprzyjacielskie forpocztę i przepędził za rzekę do Wiereme. Zabiliśmy 1 Oficyera, i 17 żołnierzy, wzięliśmy w niewolę 1 unterofficyera i 9 żołnierzy. Z naszej strony ieden tylko strzelec raniony. Korpus GL. Graffa Kamińskiego nie tracąc z oczu nieprzyjaciela ciągle za nim postępował. Półkownik Kulniew z przednią strażą naprawiając mosty rozłożył się w Ruchele; GM. Demidow przeszedł na przeciw nieprzyjacielskiej pozycji do Himango; GM. Kozaczkowski zajmował podawnemu Kelwio; GM. Uszakow był w Plikano; GM. Erixon został się w Lochto, gdzie cała artylerya przyłączyła się do niego; półk Wilmanstradzki przeprowadzony z Gamle Karlebi do Marienhaus; główna kwatery GL. Graffa Kamińskiego przeniesiona do Ruchaloz GM. Demidow zbliżywszy się do przedniej straży o siedm wiorst stanął w tyle. GM. Tuczok z przeszedł z półkim Wilmanstrandzkim do Himango; gdzie szwadron huzarów oddziału GM. Eriksona miał rozkaz nadciągać i przybliżyć się do Półkownika Włostowa; znajdujące się tam z 6 rotami 4 strzeleckiego. Dnia 24 p. m. oddział GM. Demidow i półk Wilmanstradzki przybyli do Raukalo; GM. Erikson zajął Himango; a Kozaczkowski przeszedł z Kelwio do Lochto, przeznaczony okręzać nieprzyjacielskie stanowiska ku Roupio i daley odebrał w posiłku batalion 25 strzeleckiego; w tym oddziale Półkownik Włostow naznaczony za wodza przedniej straży. Kontr Admirał Miasoiedow donosił, że posłany na krążenie Porucznik Dawydow znalazł statki nieprzyjacielskie oddalone od brzegów Abówskich. On przebiegł wszystkie skały między wyspami Tawsila, Sudsala, i Wartsala aż do Luperta, lecz nigdzie nieprzyjaciela postrzedz nie mógł. Reszta później.

J. J. Mość nakazał dwutygodniową żałobę z okoliczności zeyścia Wilhelminy Xiężny Pruskiej. W Gubernii Wołyńskiej będzie Prokuratorem kolleski Assesor Alexander Chruszczow. G. Komisarz wojenny Tatiszczew odebrał najwyższy J. J. Mości reskrypt i przy nim drogiemi kamieniami sadzone znaki orderu S. Anny 1 klasy.

PARYŻ d. 15 listopada. Dotąd nie wiedzieć niemożna o zagaionej z Anglią negocyacji o pokoy. Widziemy iż przygotowania wojenne nie tylko niezwołniały, lecz z większą tęgoscą są po parte. Część piątego korpusu Marszałka Mortier przeszła przez Orleans do Hiszpanii; żołnierze po kilka porcy otrzymali wina. Podobnie przez departamenta południowe ciągną regimienta do Katalonii, gdzie ma się zgromadzić armia obserwacyjna.

Wielkie siły zgromadziły się w sławnym pod Boulogne obozie, wojska ligi reńskiej, i Francuzkie tam pośpieszają; Marszałek Kellerman opuszcza Monguncyą dla obięcia nad tem wojskiem dowodztwa; temczasem G. Vandame główną ma kwatery w Boulogne. Statki płaskie leżą gotowe w tem porcie dla rozpoczęcia wyprawy, którą Francya groziła Anglii tak długo po zerwanym Amienskim traktacie pokoju. Młodzież, powołana z konskrypcyi roku 1810 do chorągwi, wybraną została w niektórych departamentach w dniach piętnastu i poszła do regimentow podług przeznaczenia swego. Tych nowozaciężnych 100 t. ma się zebrać w Niemczech dla zapewnienia w tej stronie wszelkiego bezpieczeństwa.

Dnia 10 pierwsza dywizya X. Abrantes wyszła z Vannes do Bordeaux; w krok za nią druga następuje; trzecia dywizya wkrótce z Portugalii spodziewana, która podobnie do Hiszpanii pośpieszy. Huzarowie i regiment letkiej jazdy X. Arnhemberg przeszli naszą stolicę ciągnąc do W. armii Ogulnie wszystkie wojska będące jeszcze w drodze do pomienionego Królestwa przeznaczone wynoszą 80000, które iedne po drugich w przeciągu tego i następującego miesiąca tam stanąć mają i połączyć się z główną armią, która ogulne działania rozpocznie między 15 i 20 tego miesiąca, a te już będą stanowiącemi.

Długo niewiedzieliśmy co się stało z posłanym do Portugalii z ważnemi depeszami S. Juste Lacue, dziś dowiadujemy się że w Hiszpanii przez Insurgentow zatrzymany; za wdaniem się X. Abrantes przy zawartej konwencji, uwolniony z trzecią dywizyą powraca do oyczyzny. Do Portu Orient zawinął statek Amerykański po 42 dniowej żegludze; przypłynął na nim Scott Sekretarz Prezydenta Jefferson dawniej poseł w Madrycie, z ważnem poleceniem do Amerykańskiego posła u nas rezydującego.

W Strazburgu ustanowiony będzie Trybunał Reński, do którego należeć będą sprawy lewego brzegu renu, i z prawego od tych miejsc, które do Francyi należą. Korsarz Surcouf zdobył na morzu h wschodnio Indyjskich 14 okrętów Angielskich: ładunek pięciu okrętow przedany na wyspie Francuzkiej za 443 t. piastrow; 7 okrętow spalono aby ceny towarow na wyspie niezniżyć zbyt: ta strata Anglikow iest tym większą, że te okręty, iako najlepsze, były przeznaczone dla opatrzenia wojsk morskich i lądowych w Indyach będących. Nie długo na kolumnie na placu Desaix widzieć będziemy piękną statwę brązową tego wodza, który śmiercią swoją, zachwianą szalę zwycięstwa pod Marengo, na naszą stronę przeważał; w kościele S. Barnaby odlano tego statwę; 30 t. fun-

tow użyto bronzu, który roztopiony w dwóch piecach, przelał się w dziewięciu minutach do formy wziętej między niemi wkopaney; niedobyto iey jeszcze; gdyż trzeba czasu na dzwignienie 200 t. funtów dla rozbicia formy i wyjęcia z niey odlanej figury; lecz talenta artystów Dejoux Herbin i Raymond każą rozumieć iż jest naysiękniejsza.

Na miejscu G. Marescot kommandanta korpusu Inżynierów, który podpisał kapitulacyę z G. Dupont w Hiszpanii; będzie kommandantem G. Dejean terażniejszy wojennego opatrzenia Minister. Pierwszy z chwalebego urzędu naczelnika Inżynierów złożony za nieodpowiednie honorowi poprowadzenie Hiszpańskiej wojny. Sala obrazów ciągle otwarta dla Publiczności. Malarze którzy znajdowali się w Muzeum, kiedy im Napoleon krzyżę legii honorowej na znak pierwszeństwa rozdawał, postanowili oddać potomności tę uroczystość i przeto iednomyślnie wybrali Malarza Gros dla odmalowania ich dziękczynienia Imperatorowi. Champagny ciągle dotąd u nas bawi. W dwóch miejscach lądowali Anglicy na brzegi nasze, lecz smutnie doswiadczyli że rząd nasz niezasypia; albowiem za danym hasłem celnicy i mieszkańcy w godzinie iedney zgromadzili się i nieprzyjaciół porywali. Konsyliarz stanu Marsan będzie posłem u Dworu Berlińskiego, Sekretarzem tej legacyi został Caillard. W kanale, i koło Hollandyi zaczął się połow śledzi dosyć szczęśliwy, pomiędzy niemi złowiono rybę 8000 funtów wazącą; iedna iey skóra miała ciężaru 800 funtów. Większa była od batu i przeto poćwiertowana, na kilka statków wzięta została: nie ma podobno na ziemi tak wielkich zwierząt jakie żyją pod wodą. Hiszpańskich ienców prowadzą do Lille.

Pisma nasze oskarżają nymocniey Anglików, iako sprawców wszystkich klęsk w Hiszpanii, i naysławniejsze tego dowody z dzienników Londyńskich biorą. Odezwy rozdrukowane przez Anglików do Hiszpanów w Ameryce mieszkających dały Brytanii W. tytuł pociechy świata i tarczy ucishionych. Jeszcze nie upłynęło sześć miesięcy iak Anglicy dzielili się w Londynie łupem, który w mieście Bouenos Ayres nagle ubieżonym, zdobyli. Dla pociechy zapewne, i przez wspaniałość złupili Anglicy całą osadę, ażeby mogli z bogactw wszystkich Officerów licznego wojska, którym dali każdemu po 7000 szterlingów. Zapewne z pobudek łagodności i ludzkości mordowali tam po ulicach starców kobiety i dzieci. Długo zachowa ta osada pamięć takiej wspaniałości. Dzisieysi ci nawierniejsi sprzymierzeńcy Hiszpanii chcieli dawniej wszystkimi sposobami zbuntować iey osady. Zgromadzili w tenczas renegatów wszystkich krajów na rabunek i morderstwo w osadach Hiszpańskich. Rząd Angielski odwołał swego G. Withelocke i pod sąd oddał, iż niedopełnił oczekiwanego morderstwa i nie podbił osady Hiszpańskiej pod iarżmo Angielskie. Przez wspaniałość pewnie zabrali cztery fregaty Hiszpańskie skarby z Ameryki niosące, przez ludzkość wyrzneli w czasie pokoju wszystkich majątków na nich znajdujących się, dziś nawet tak postępują Anglicy z Hiszpanami iak z nieprzyjaciółami. Za odemknięciem portów tego Królestwa wy-

rzucili na brzegi naysławniejsze towary; zawarli traktat handlowy wprzódym nim pomoc Insurgentom dali; wzięli pierwiej ogromną ilość wełny i wina, a potem wojenną amunicyę im dali; pisze rząd Angielski z okazałością o swoich wyprawach, tych iednak nieposyła, opóźnia, lub posłanych, do teatru wojny nie zbliża. Tym czasem wszystkie skarby narodowe do siebie przeprowadza. Francya związana traktatami z Hiszpanią, zbliżona położeniem, nieśmiała prosić o Hiszpańskie owce, Anglia w iednym miesiącu wzięła więcej aniżeli Francya przez lat kilka. Wkrótce obaczemy co to krótkie przymierze kosztować będzie Hiszpanii. Pokaże się w tenczas że Anglicy prowadzili w Hiszpanii iedynie wojnę handlową. Już sprawa Insurgentów upada w Londynie, jutro powiedzą złupiwszy zupełnie nieszczęśliwych Hiszpanów, że już ci nie są godnymi wspaniałości Angielskiej.

BAYONNE d. 6 listopada. Podług listów, już miasto Kastylijskie Burgos w ręku jest Francuzów. Prerażeni Hiszpani uciekają rozproszeni na wszystkie strony przed armią, która gdyby potok, naprzód pędem leci. Od dwóch miesięcy przebiegali posłańcy okolicę Hiszpańską rozrzucając wszędzie Angielskie dzienniki; które głosiły że Austria wojnę Francyi zapowiedziała, że zatem żaden żołnierz Francuzki z tamtąd przybyć tu nie może. Widzi nakoniec lud nieszczęśliwy własne oszukanie, lecz te może się stać arcy szkodliwym samym uwodzicielem. Kładniemy tu niektóre szczegóły dawniejszych zdarzeń w Hiszpanii opisanych przez Anglików; a które pokazały się dziś próżnemi. GG. Black i la Romana zdobyli Bilbao i naprzód poszli, lecz z większym pośpiechem teraz uchodzić musieli. Insurgenci byli przeprowadzili się za Ebro, oderżnili Marszałka Moncey, opanowali Callahorra Logrona, i Viana; przedarli się byli aż do srodka Nawarry, dziś za porażeniem wojska GG. Black i la Romana pod Bilbao, ustąpić daleko za rzekę musieli. Upadł tu plan olbrzymi Hiszpanów. Trzymali Francuzi twierdze Fuenterabia, S. Sebastian, Figueras, Barcallonę, Pampelunę, szturmowali rokoshanie ostatnią twierdzę; lecz nadaremnie czas straciwszy oddalić się musieli. Chlubili się Hiszpani zdobyciem dnia 15 i 17 września miast Bilbao i Wittoria; dziś wiemy doskonale że kwatery Imperatora była w ostatnim tym mieście dnia 5 listopada. Dnia 24 sierpnia ogłosili Hiszpanie Ferdynanda 7 Xiążęcia Asturyi, królem Hiszpanii i obu Indyów, obchodzili uroczystość ten wybor naczelnika narodu; wszakże ten Xiążę raz zrzekłszy się praw do tronu i one przeniosłszy na osobę Napoleona, o nich niemysli, i dotąd bawi spokojnie w Prowancyi w mieście Aix, gdzie familia cała Karola 4 byłego Króla Hiszpańskiego zimę przepędzi. Niedaleki dzień, w którym W. Napoleon będzie w Madrycie i włoży koronę na głowę Józefa, a iezeli tylko prawdziwe jest doniesienie, iż wyrzekł Napoleon, iako dnia 17 listopada wiedzie do stolicy, nader krótkiej cierpliwości potrzeba dla przekonania się o mylności mąrzeń Angielskich. Deputowani od Insurgentów Vice Hrabia Matarasa i Don Diego Lopez de Vega podpisali w Londynie z Ministrem stanu Can-

ning traktaty zaczepne i odporne. Anglicy odebrawszy nadgraniczne Portugalskie twierdze Elvas i Almeida z ręki Francuzów spieszą przeciw Francuzom; drugie dywizye wylądowały w S. Ander z Margrabią la Romana, inne wysiadły w Corogne, dla czwartey zapisano już kwatery; lecz podobno Francuzi którzy już na przód poszli szukać tych Brytannów, i dnia 9 listopada o 20 mil do Madrytu postąpili, nie będą mieli szczęścia ich oglądać; o sto mil od placu bitwy lądując i wysiadłszy na brzegi, tyle wgląd zapuszczając się, ile mogą z widoku nie stracić swych okrętów, ani wesprą Insurgentów ani Francuzom pole dadzą. Już twierdz Portugalskich zajęcie, już zaraźliwa choroba na oczy zatrzymują w tem kraju Anglików. G. Castanhios, iak piszą Anglicy brat przerodni de las Casas posła roku 1796 i 97 w Londynie, mąż 47 letni, w różnych zdarzeniach doświadczony, w bitwie z Francuzami roku 1794 na czele regimentu Afryka ranny, wódz doskonały; teraz w przód nim przyszło do walki, opuścił ważne stanowiska nad Ebro i wstecz odstąpił w głąb kraju uchodząc przed wojskiem. Sprawiedliwie zatem roku 1798 Xże Pokoiu wygnał tego Generała z 16 Officerami z wojska Hiszpańskiego.

Wiadomości Hiszpańskie zgadzają się wszystkie że bitwa pod Bilbao honor czyni Francuzkiemu wojsku; dystyngwował się tam mianowicie G. Sebastiani ze swoim korpusem który najwięcej przyczynił się do odebrania samego miasta. Główna kwatera Imperatora przeniesiona z Vittoria dnia 9 t. m. do Aranda de Duero, a przednie straż o trzy dni drogi zbliżyły się do Madrytu. Hiszpanie we wszystkich miejscach ustępują. G. Castanhios posiadający nieograniczone, iak się zdaie zaufanie Insurgentów, żadnego nie utrzymał stanowiska. Gdzie się tylko zatrzymał chcąc odpor czynić, wkrótce postrzegł się oskrzydłym, a przeto w nagłej ucieczce szukał zbawienia. W jego wojsku niema najmniejszego porządku. Drogi zawałone są bagażami uchodzących Hiszpanów; wszyscy są pobici przez naszą jazdę. We wszystkich utarczkach pokonani byli rokoszanie; wielkie działania armii mają się rozpocząć między 12 a 14 tego miesiąca. Jeżeli prawda że Imperator głośno oświadczył o przeniesieniu dnia 17 głównej kwatery do Madrytu, niewątpimy, iż to koniecznie nastąpić musi. Na tem się kończą wiadomości Hiszpańskie z różnych doniesień listowych i publicznych wybrane; żadnych Monitor w Paryżu do dnia 15 nie obiawił.

LONDYN d. 24 października. Na miejscu Admirala Saumarez, którego zdrowie osłabione, dowodzić będzie na morzu Bałtyckim Admirala Strachan. Kontr Admirala Keats, który wprowadził Hiszpanów z Danii otrzymał od Jerzego 3 order kapieli. Liczymy dziś w służbie morskiej nieprzyjaciółom naszym wydartych 68 zagłow liniowych, 21 okrętów od 40 do 50 dział 62 fregat od 30 do 40 dział; 15 statków od 20 do 30, i 66 od 10 do 20 ogółem mamy 232 okrętów. Kapitan Mainwaring, przybyły z wyspy S. Domingo z depeşami od Christopha do jego Agenty w Londynie, zapewnia że ten wódz Murzynów

ma dwór okazalszy nad wszelki wyraz. Portugalska i Brezyljska własność u nas zatrzymana dotąd wynosi 3 miliony szterlingów.

Półkownik Lake w bitwie pod Vimiera w Portugalii został zabity w ten czas, kiedy na czele regimentu grenadyerów przez wąwoz przedzierał się. Półkownik Bur kazał uderzyć na Francuzów nie strzelając, bagnetem; i gdy młodzi żołnierze dali ognia, odezwał się iż ich samych rozstrzelać każe. wszyscy więc poszli do boju w cichoci. Osmnastoletni synowiec G. Arthur Wellesley znajdował się na obu bitwach dnia 17 i 21. Kapitan Geary poległ od kuli karabinowej, która mu głowę przeszła: zostawił on wdowę i 4 dzieci małoletnich. Półkownik Taylor w serce przestrzelony padł na boiowisku. Francuzi naszych ienców od początku wojny zebrali 8000. G. Wellesley, który pojechał do Irlandyi ma tu powrócić i znajdować się iako świadek na sądzie wojskowym G. Dalrymple. Winchester i inne miasta uchwałyły prozbę do Króla przeciw konwencyi pomienionego wodza. Kontr Admirala Courcy dowodzi eskadrą pod Corogne.

Przybyło do owczarni Królewskich 3000 owiec Hiszpańskich. Prosiłiśmy Regencyą Portugalską o pozwolenie wprowadzenia do Portugalii towarów bawełnianych Angielskich, takiak Sewilska Junta pozwoliła, niewiadoma jeszcze odpowiedź. Wdowa Xieźna Orleans, która mieszkała dawniej w okolicach Barcelony, a potem udała się do Malty, dziś przeniosła się do Gibraltaru. G. Benesford przeszedł z Madery do Europy, wojska z Gibraltaru na załogę tam popłyną. Wojska Angielskiego znajduje się w Sycylii 15000: z tych 10 t. gotuje się na tajemną wyprawę. Głoszono iakobyśmy jedną wyspę na brzegach Włoskich zdobyli, lecz G. Menou ogłosił we Włoszech tę wiadomość za fałszywą.

NIE M C Y d. 24 listopada. Cesarzowa Austriacka po nagłej chorobie do zdrowia powraca. Cesarz na znak łaski Monarszey darował w Prezburgu Xieciu Antoniemu Grasselkowitch tabakierę z własnym portretem brylantami ozdobionym. Cesarzowa własną ręką oddała medalion ze swoją cyfrą brylantami osadzoną Xieźney małżonce jego urodzoney Esterhaży. Zona Ambassadors Austriackiego w Paryżu Meternich opuściła tę stolicę i już przez Moguncyą za mężem przejeżdżała do krajów Austriackich. Cesarz pojechał do Jabłonki i Ołomuńca dla oglądania powiększonych tego miasta fortyfikacyi, podobnie mają być znacznie wzmocnione nad rzeką Enns twierdze. Arcy Xieże Karol ćwiczy w obrótach wojennych krajową milicyą. Dnia 13 w Wiedniu między godziną pierwszą i drugą zegarmistrz Degen dał próbę dawno zapowiedzianą i długo oraz wielokrotnie zwlekane, latania balonem skrzydlastym po powietrzu w obranym od siebie kierunku na różne strony. Szczególnie najprzód wznosił się nad wysokie drzewa nad którymi ulatywał w rozmaitym kierunku, potem horyzontalnie unosił się na powietrzu z rozpostartymi skrzydłami; później ściagnawszy skrzydła spuszczał się z wolna ku ziemi, zkad znowu w górę i krążąc po powietrzu w tę i ową stronę

pokazał że był całej maszyny Panem. Publiczność tym więcej była ukontentowana, im barziej o skutkach wątpiła; zachęcony przeto Mechanik poświęcał się aby wydoskonaliwszy swój wynalazek mógł zbierać owoce.

Rada Serbow zabroniła wywozić wełnę do krajów Austriackich zachowując onę fabrykom krajowym. Sułtan Mahmud własnoręcznym pismem dał nieograniczoną władzę W. Wezyrowi Bayraktar pomnożenia lądowej i morskiej potęgi; wszakże uroczystym obrzędem odebrał od W. Wezyra wszystkich Baszów i Agów przysięgę wierności. W wielkim obozie Daud Basza niedaleko Konstantynopola ćwiczy W. Wezyr zgromadzone wojska z niestęchającym pośpiechem. Chce 160 t. ludzi urządzić na sposób Europejski, podzielił ich na półki czerwone, zielone, i białe. Kompania składa się ze 100 ludzi i dwóch Oficerów. Zniósł zachowywaną dotąd różnicę w religii, Turcy i Grecy służą razem w regularnym wojsku. Dla floty wybrał ze statków kupieckich i rybackich wielu matkow. Janeczkarowie tracą zupełnie znaczenie dawne. Stracił W. Wezyr kazał niedawno dwóch największych obrońców Janeczkarów a przeciwników reformy. Dozorca arsenału Kechwagi Oglu będąc aresztowany, chciał się bronić, i przeto wezwał swoją rotę Janeczkarów na pomoc; W. Wezyr kazał na miejscu go rozstrzelać, dopiero potem oderznął Kat głowę iemu i drugiemu Seymenbaschi zwanemu. Postanowił dla wojska regularnego osobnego kassjera, wypłacił żołd przed wielkim postem Rahmasan. Ten wielki bankier otoczony 60 żołnierzami wiechał do stolicy nayspokojnie, lubo wszyscy po Europejsku byli ćwiczeni Ormianie. Tymaryotowie posiadający grunta lenne, obowiązani iść na wojnę, będą oddać wypłacać summy na utrzymanie 100 t. żołnierzy. Wojska Azyatyckie rozpuszczone do domów zostały wykonawszy pierwszą przysięgę iż zapomną wszelkich prywatnych niechęci i zgodnie pospieszą na zawołanie ku obronie kraju i wiary. Wszystko to dopełnił Bayraktar w porządku i ciechoci.

Do Królestwa Saskiego wprowadzona będzie konskrypcya. Królowie i Xiężna Augusta zabawią w Warszawie. W tem Xięstwie od wprowadzenia Kodexu Napoleona sędziowie pokoju ugodzili spraw 4855, podsędkowie zakńczyli spraw 946. Regiment czwarty Podpułkownika Zambrzyckiego był hojnie częstowany w Paryżu przez gwardyę Imperatorską; G. Hulin Gubernator Paryża zaprosił Oficerów do Tuilleries na obiad który kosztował na osobę po 36 franków. Gwardyacy z żołnierzami długo rozmawiali obcemi dla siebie nawzajem językami nie nierozumiejąc się. W drodze do Rambouillet pod wsią la Trape napędzeni byli przez Imperatora do Bayonne spieszącego; przeleciał srodkiem szeregow gdyby błyskawicą, zastanowił się, wyskoczył z pojazdu i kazał stanąć do batalii; sam różne obróty komenderował; kilkakroć w języku żołnierzowi znanym powiedział: nadstawcie bagnety; jeszcze lepiej! przezierał, oglądał, wchodził w najdrobniejsze szczegóły, rozpytywał się; kazał naresztę przeciągnąć regimentowi, w ten czas po-

wiedział Cesarzowej: piękny regiment, dobrze wyćwiczony! Kazał więc dać żołnierzowi po 2 pary trzewików i po butelce wina, co już otrzymali: w Bayonne odbiorą 1500 patrolaszków, 1000 przetyczek, 1400 par spodni sukiennych, 1000 mundurów i płaszcze. Przy okrzykach pożegnał się uśmiechając Imperator. W mieście Tours uroczystość byli przyjmowani. Prefekt z radą, muni-cypalnością, gwardyą narodową, spotkał za miastem do którego przy odgłosie muzyki i bębnow wprowadził, ofiarując wieniec laurowy miał podchlebną mowę, na którą Podpułkownik odpowiedział. Żołnierze oprócz należącej im racyi dostali po butelce wina, po pół funta mięsa i racyi chleba.

FLORENCYA d. 7 listopada. Antoni Felix Zondadari Arcy Biskup Syenny i Kardynał wydał okólną do całego duchowieństwa odezwę, którą wsparł wyjątkami z pisma S. Jle jest pewnym z pisma S. pisze on, że Król Królów wzywa Monarchów do rządzenia narodami, tyle jest niezawodnym że prawa, jakie oni z ich tronów ogłaszają, są im podyktowane przez samego Boga. „Przezemnie Królowie panują, i prawodawcy sprawiedliwość domierzają. „Ztąd idzie że każdy gwałcący prawa Monarchów, razem łamie prawa Boskie iak to wyraża S. Paweł Apostoł; „Każda dusza musi być podległą wyższym władzom, albowiem niema żadney, któraby niebyła od Boga; i wszystkie iakie znaydują się, przez Boga urządzone są; a przeto kto się sprzeciwia władzy, opiera się urządzeniu boskiemu. „Jak okropne skutki zgwałcenia praw Monarchów? Zaguba duszy przez wieczne potępienie; iak o tem naucza tenże Apostoł. „Którzy się sprzeciwiają, sami sobie potępienie gotują. „Nie ważniejszego nad ten punkt być nie może. Przytem doczesne nieszczęścia: bo władza publiczna jest przeznaczona cieszyć dobrych a przestraszać złośliwych. „albowiem monarchowie nie są dla postrachu dobrego dzieła lecz złego. „azatem te zbrodnie ukarane będą. Powinniśmy więc wszyscy dołożyć najsilniejszego starania dla zapewnienia posłusztwa prawom ze ślepym oddaniem się na wolę Boską w uszanowaniu przełożonych urzędników Toskanii, iako reprezentujących Imperatora Napoleona wielkiego Monarchę naszego; iak o tem naucza X. Apostół. „Dla Boga bądźcie podległymi wszelkiemu stworzeniu, bądź Królowi iako pierwszeństwo mającemu, bądź wodzom, iako od niego poślany dla ukarania złych a pochwalenia dobrych, bo taka jest wola Boga; lękajcie się Boga, szanujcie Króla. „Powinniśmy wrażeń chrześcianom te maxymy przez żywot zbawiciela naszego dla wiecznego i doczesnego ich zbawienia; bo pokoy publiczny i uległość prawom zaręczają dobro powszechne i rozruchy zaś i nieposłuszeństwo ściągają klęski niewyrachowane oczem tak mówi tenże Apostoł... Jeżeli chcesz nie lękać się władzy, czyn dobrze, a będziesz od niej pochwalony; Boski albowiem Minister dla twego jest dobra; jeżeli zaś czynić źle będziesz lękał się. A zatem bądźcie uległymi z potrzeby konieczney nie tylko przez obawę gniewu, ale nawet dla własnego sumnienia. Reszta później.

w Wilnie w Drukarni XX. Piłarów.

DODATEK